

חומרי מונעי נשירה חדשים בתפוח - תצפיות מסחריות 2005

ישראל דורון - ממ"ר גרעיניים, רפי שטרן - מו"פ צפון

מבוא

חומרי מניעת נשירה משמשים אותנו בזנים יונתן אורליאנס ענה וסטרקינג כדי למנוע נשירה טרום קטיפית. נשירה טרום קטיפית קיימת במטעים שונים בעצמה שונה בעיקר כתוצאת ממשק הגדול בכל מטע. החומר העיקרי המשמש למניעת נשירה הוא טיפימון. השנה 2005 היתה השנה האחרונה בה היה השימוש בחומר מותר. בשנים האחרונות ערך החוקר ד"ר רפי שטרן ניסויים בחומרים תחליפיים לטיפימון, מתוך הידיעה כי החומר אמור לצאת משימוש.

התצפיות והאתרים בהם ידווח על השימוש בחומרים השונים הוא מתוך בדיקות מסחריות שערכו נוטעים, כדי שיהיה בידם חומר תחליפי.

החומרים התחליפיים שנבחנו הם:

תכשירי NAA - חומצה נפתל אצטיק בריכוז 201 גר ב 1 ליטר תמיסה
בתכשירים אלפנול סופר או אלפאטופ. : **ריכוז** 40-60 ח"מ שהם - 200-300 סמ"ק ב 1000 ליטר מים בתוספת טריטון x 100 0.025 (250 סמ"ק טריטון ל 1000 לי מים)

מקסים מכיל: 10 גרם חומר פעיל (10%) בטבלית

(3,5,6-TPA)= 3,5,6-trichloro 2-pyridyl oxyacetic acid

החומר משווק היום ע"י תפזול.

הוראות שימוש-

רכוז 30-40 ח"מ - שהם 30-40 טבליות ל 1000 ליטר תרסיס בתוספת משטח טריטון x 100 0.025% (250 סמ"ק תכשיר ל 1000 לי מים).
עיתוי טיפול- שבועיים לפני מועד קטיפי משוער.

השימוש המסחרי והתצפיות בשנת 2005

תכשירי NAA

ענה- מרבית מגדלי הענה משתמשים בשנים האחרונות בחומרי NAA ברכוז 50 ח"מ, בתוספת טריטון x 100 כמשטח, כי הוא היה יעל יותר מהטיפימון.
סטרקינג- במשקי צפון הגולן, עין זיוון וקשת, וכן במשק ברנס בשומרה היה השנה שימוש מסחרי ברמה של כ 50-100 ד' מחומר זה. הריכוז 50 ח"מ, בתוספת משטח. החומר פעל בהצלחה ולא ידוע לנו על תקלות.

מקסים

החומר נמצא בשימוש מסחרי זו השנה הראשונה. החומר נבחן אצל ד"ר רפי שטרן והשיג תוצאות מצוינות. החומר צריך להנתן כ 14-21 יום לפני הקטיפי. בשימוש בתצפיות היו אי הצלחות.

זן סטרקינג

חוות מתתיהו- החומר פעל לטווח זמן קצר, 7 ימים אחרי תחילת הקטיפי החלו נשירות שחייבו טיפול נוסף, והמטע טופל בטיפימון.
שומרה- החומר פעל לטווח קצר, תוך התחלת קטיפי הסטרקינג, והנוטע נאלץ להכנס לטיפול מידי בטיפימון.
עין זיוון- לא התגלו נשירות פרי, אבל הפרי הבשיל במהירות, והיה בקושיות נמוכה. מוקדם בהרבה משאר החלקות שטופלו בחומרים אלפנול וטיפימון.

בדיונים שנערכו נבדק האם הנוטעים טעו בשלבי הטיפול. הובהר כי הרכוז, העיתוי ונפח התרסיס היו כמקובל בניסיונות.

הערכת כי מאחר ונדרש לטפל בחומר כ 21-14 יום לפני מועד הקטיף המשוער, אך אין בידנו מדד מדויק למצב הבשלת הפרי.
נראה כי הפרי היה בשל מוקדם מהצפוי, ועקב כך פעילות החומר היתה לטווח מוגבל וקצר, ולא הצליחה לעצור את תהליך הנשירה.
בפעילות החומר בעין זיוון, נראה כי יתכן מאד כי עומסי פרי שונים מחייבים ריכוז חומר שונה. בעין זיוון עומס היבול היה נמוך. רכוז החומר שהשתמשו היה גבוה. רכוז חומר כזה ליבול נמוך זירז מאד את תהליך ההבשלה.
תוצאות תצפיות אלו מחייבות אותנו לחזור לחלקות ניסוי או תצפית קטנות בהם נלמד כיוול יותר מדויק לעיתוי וריכוז ביבולים שונים.